

'แผ่นดินไหว'

สิ่งที่คนไทยต้องเรียนรู้

พื้นที่เสี่ยง 14 รอย

เลื่อนมีพลัง

ในช่วงเดือน ธ.ค. ที่ผ่านมา ภาคเหนือของไทยโดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่เจอแผ่นดินไหว 2-3 ครั้ง เลยทำให้หลายคนสงสัยว่า ประเทศไทยของเราอยู่ในพื้นที่เสี่ยงแผ่นดินไหวหรืออย่างไร...??

แผ่นดินไหวครั้งล่าสุดเมื่อต้นเดือน ธ.ค. 2549 ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ระหว่างตัวอำเภอเมืองและอำเภอหางดง และเกิดอาฟเตอร์ช็อกตามมาโดยมีศูนย์กลางอยู่ที่ดอยสุเทพ ถึงแม้จะไม่ได้สร้างความเสียหายให้กับตัวอาคาร ทรัพย์สิน หรือชีวิตผู้คน แต่ก็สร้างความแตกตื่นตกใจให้กับประชาชนไม่น้อย

นักวิชาการแผ่นดินไหวได้ออกมาระบุว่า แผ่นดินไหวที่เชียงใหม่ เกิดจากการขยับตัวของรอยเลื่อนแม่ทา ซึ่งเป็น 1 ใน 14 รอยเลื่อนมีพลังที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหวของประเทศไทย

นักวิชาการด้านแผ่นดินไหวของไทยยังให้ความสนใจกับกลุ่มรอยเลื่อนแม่จัน และรอยเลื่อนด้านเจดีย์สามองค์ เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับการเกิดแผ่นดินไหวในประเทศไทย

และยังพบว่าเมื่อหลายปีก่อนเคยมีการศึกษาทางธรณีวิทยาและขุดค้นพบว่าเคยเกิดแผ่นดินไหวขนาดรุนแรง 6-7 ริกเตอร์แล้วรอยเลื่อนแม่จันด้วย ทั้ง ๆ ที่แผ่นดินไหวในไทยทั้งหมดจะอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

สำหรับรอยเลื่อนแม่จัน พบครอบคลุมตั้งแต่เส้นละติจูด 19 องศา 45 ลิปดา ถึง 20 องศา 30 ลิปดาเหนือ กับลองจิจูด 99 องศา ตะวันออก ถึง 100 องศา 30 ลิปดาตะวันออก

ถ้าพูดภาษาชาวบ้านให้เข้าใจกันก็คือ รอยเลื่อนแห่งนี้จะกินเนื้อ

ที่ตั้งแต่อำเภอฝาง ทางฝั่งตะวันตกของจังหวัดเชียงใหม่ ถึงฝั่งตะวันออกของจังหวัดเชียงราย ที่อำเภอเชียงของ และในพื้นที่จังหวัดเชียงรายได้แต่อำเภอแม่สาย ลงมาจดอำเภอเมือง และจากการศึกษาพบว่ามีการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนแม่จัน และสาขามาแล้วจำนวน 6 ครั้ง

ตัวอย่างในปี 2537 เกิดที่ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย และเกิดปี 2544 อีกครั้ง, ปี 2545 และ ปี 2546 เกิดที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย และปี 2545 และ 2546 ก็เกิดที่อำเภอเชียงดาวและอำเภอคอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ปี 2088 ที่เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่

นครเชียงใหม่ ทำให้ยอดเจดีย์หลวงหักพังลงมา จนถึงปัจจุบันเกือบ 500 ปีแล้ว ก็ยังไม่เคยปรากฏแผ่นดินไหวขนาดใหญ่หรืออยู่ในระดับรุนแรงในประเทศไทยอีกเลย

นักวิชาการยังระบุอีกว่า รอยเลื่อนที่สามารถเกิดแผ่นดินไหวระดับรุนแรงในไทยมากกว่า 6 ริกเตอร์ และจะมีผลต่อกรุงเทพฯ มากที่สุดคือ รอยเลื่อนสะแกง ซึ่งในอดีตรอยเลื่อนแห่งนี้มีการเคลื่อนตัวเป็นระยะ

ปัจจุบันรอยเลื่อนได้พาดผ่านลงมาตามแนวตะวันตกเฉียงใต้ลงสู่ทะเลอันดามัน ซึ่งห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 400 กม. เท่านั้น และมีความเป็นไปได้สูงที่จะส่งผลกระทบต่อกรุงเทพฯ

สำหรับรอยเลื่อนมีพลังที่จะส่งผลให้เกิดการเคลื่อนตัวและเกิดแผ่นดินไหวในประเทศไทย จะมีอยู่ด้วยกัน 14 รอยเลื่อน คือ

รอยเลื่อนแม่จัน, รอยเลื่อนแม่ทา, รอยเลื่อนเถิน-ดง-แพร์, รอยเลื่อนน้ำปัด, รอยเลื่อนปัว, รอยเลื่อนพะเยา, รอยเลื่อนแม่ฮ่องสอน, รอยเลื่อนบึง, รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์, รอยเลื่อนเจดีย์สามองค์, รอยเลื่อนระนอง, รอยเลื่อนคลองมะรุ่ย, รอยเลื่อนคลองท่อม และรอยเลื่อนโลกโพธิ์-ตะบ้าย้อย-ยะลา-เบตง

แต่ถึงแม้คนไทยจะไม่คุ้นเคยกับปรากฏการณ์แผ่นดินไหว จนทำให้เกิดความเสียหายเหมือนกับ

ประเทศอื่น ๆ อย่าง ญี่ปุ่น ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่เกิดแผ่นดินไหวบ่อยที่สุด

แต่ปัจจุบันเราอาจต้องหันมาศึกษาและเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมที่อาจจะเกิดขึ้น เพราะประเทศไทยกลายเป็นพื้นที่เสี่ยงเข้าไปทุกที.

นภาพร พานิชชาติ

ทีมเคลินิวส์ 38

E-mail : y_38@dailynews.co.th